

Forslag til planprogram

Kommunedelplan vann, avløp og vannmiljø 2025-2037

Dato: 27.02.24

1 Innledning

Inderøy kommune skal utarbeide en felles kommunedelplan for vann, vannmiljø og avløp. Planen skal sette overordnede langsiktige mål og føringer for vannforsyning, avløp og vannmiljø i resipientene i kommunen.

Planen skal utarbeides som en kommunedelplan etter plan- og bygningsloven, med de krav til planprosess som dermed stilles.

a. Bakgrunn for ny kommunedelplan

Inderøy kommune har per i dag en todelt kommunedelplan vann og avløp fra 2013. Gjeldende plan omfatter hele Inderøy kommune, både tidligere Inderøy kommune og tidligere Mosvik kommune. Det er stort behov for en oppdatering av status og nytenking innen sektoren etter 11-12 år.

Vannmiljø har blitt satt i fokus de siste 10 årene. Vi må følge opp hovedmålet i EU's vanddirektiv og den nasjonale vannforskriften ved å sørge for godt vannmiljø i alle vannforekomster i kommunen. Temaet henger blant annet sammen med kommunens avløpspolitikk.

Det legges derfor opp til å inkludere temaet vannmiljø i denne kommunedelplanen. Planprogrammet (dette dokumentet) foreslår at kommuneplanen omfatter vannforsyning, avløp og vannmiljø.

Hovedutfordringene er:

Vannforsyning

- Sikre godt, nok og sikkert vann til beboere og et voksende næringsliv
- Sørge for godkjent reservevannforsyning snarest mulig
- Få kontroll med lekkasjer på ledningsnett
- Gammelt ledningssystem krever utskifting til nytt

Avløp

- Utslippstillatelsene for spillvann (kloakk) har gått ut på dato er ugyldige. Nye må utarbeides og godkjennes.
- Klima er under endring som medfører oftere flom. Dette krever fokus på håndtering av overvannet (regnvann, smeltevann, flom et cetera)
- Kommunen eier og driver et syttitalls minirensesanlegg for en eller to boliger. Skal disse fremdeles eies og drives av kommunen?
- Nye krav til sekundærrensing og overløp
- Gammelt ledningssystem (gjør felles for spillvann og overvann) krever utskifting til nytt (separatsystem)

Vannmiljø

- Overordna plan for vannmiljø mangler. Status må registreres og målsettinger og handlingsplan må utarbeides

ROS-analyse vannforsyning og miljørisikoanalyse avløp vil bli utarbeidet som et grunnlag for kommunedelplanarbeidet. Analysene danner også et grunnlag for å utarbeide beredskapsplaner innen vannforsyning og avløp.

b. Planens oppbygging og innhold

Vi ønsker både faglig begrunnet, og også av hensyn til det politiske blikket, å utarbeide en felles kommunedelplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø. Det er

avgjørende å se både målsettinger og utbyggingsprogram for de tre områdene i sammenheng.

Det foreslås at planen deles opp i to hoveddeler. Den første delen vil inneholde planforutsetninger, førende lover og målsetting for både vannforsyning, avløp og vannmiljø. Alt dette på overordnet nivå. Den andre delen blir et handlingsprogram for hver av delene vannforsyning, avløp og vannmiljø.

Kommunedelplanen har et 12-årsperspektiv i første del, mens andre del, handlingsprogrammet, har et 4-årsperspektiv. Under behandling av kommunens planstrategi (som er lovpålagt behandlet i løpet av første år i nytt kommunestyre) vil kommunestyret ta stilling til om kommunedelplanen skal revideres i valgperioden eller videreføres. Andre del, handlingsprogrammet, er naturlig å revidere/komplettere/lage nytt hvert fjerde år.

c. Ferdig kommunedelplan

Ferdig kommunedelplan vil bestå av rapporter som vil inneholde:

- Rammebetingelser
- Situasjons- og tilstandsbeskrivelse
- Målsettinger og strategier for å nå disse
- Tiltaksvurderinger med tilhørende kostnadsestimater
- Handlingsprogram for første fireårsperiode
- Gebyrutvikling
- Oversiktskart med planlagte tiltak

2 Kort om planprogrammet

Inderøy kommune skal utarbeide en felles, helhetlig og overordnet kommunedelplan for vann, avløp og vannmiljø. Planen skal ha status som kommunedelplan iht. Plan- og bygningsloven (PBL). Kommunen skal varsle oppstart av planarbeidet og utarbeide et planprogram (dette dokumentet).

Teknologiutvikling og endring av statlige krav innenfor dette området skjer fortløpende og en overordnet plan vil gi den fleksibiliteten som er nødvendig. Dette vil gi administrasjonen muligheter for å drifte og bygge ut et vann- og avløpssystem som gir den minste økonomiske belastningen for innbyggere og næringsliv.

Planprogrammet skal gjøre rede for:

- Formålet med planarbeidet
- Målsettinger for vann, avløp og vannmiljø
- Planprosessen med frister og deltakere
- Vurdering av alternativer
- Opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt

Planprogrammet vedtas sendt ut på høring av formannskapet. Høringsperioden skal minimum være seks uker. Etter høring og innarbeiding av innkomne innspill fastsetter kommunen planprogrammet ved vedtak i formannskapet. Dette er i tråd med delegeringsreglement for Inderøy kommune, vedtatt av kommunestyret 07.12.20.

3 Planarbeidet

3.1 Planarbeidets formål

Vann og avløpshåndtering er en av kommunen primærbehov, i tillegg er håndtering av overvann og opprettholdelse av godt vannmiljø svært viktig. Formålet med planarbeidet er å utarbeide en

kommunedelplan som kan legges til grunn for overordnet og langsiktig styring av vannforsyning,

vannmiljø, overvannshåndtering og avløpshåndtering i Inderøy kommune.

Planen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver.

Kommunedelplan for vann, avløp og vannmiljø skal understøtte kommuneplanens

overordnede visjon

og målsettinger.

3.2 Målsettinger i planarbeidet

Formål for vannforsyning:

- Definere overordnede mål for vannforsyning i kommunen
- Sikre at drikkevannet er helsemessig trygt, klart og uten fremtredende lukt, smak og farge
- Det skal være tilstrekkelig kapasitet på forsyningsnett, distribusjonsnett og ved kommunens vannbehandlingsanlegg
- Sikre reservevannforsyning
- Sikre god beredskap
- Redusere lekkasje på ledningsnett

Formål for avløps- og overvannshåndtering:

- Definere overordnede mål for avløpssystemene i kommunen
- Analysere og beskrive status for avløpssystemene i kommunen, og deres ytelse med hensyn til målene og gjeldende rammebetingelser
- Sikre et velfungerende avløpssystem som sørger for at spillvannet håndteres på forsvarlig vis
- Sørge for forsvarlig og forskriftsmessig håndtering av overvann
- Sørge for at avløpsvann i form av regnvann og annet overvann ikke medfører miljøulempen eller skader på omgivelsene
- Avløpssystemer tilpasses framtidens klima (eksempelvis havnivåstigning), inkl. grønne overvannsløsninger
- Sikre god beredskap

Formål for vannmiljø:

- Definere overordnede mål for vannmiljøet i kommunen
- Følge opp hovedmålet i EU's rammedirektiv og vannforskriften ved å sørge for godt vannmiljø i alle vannforekomster i kommunen. Det skal være et spesielt fokus på drikkevannskilder, havner, badeområder og utslippspunkter/resipienter

4 Planprosessen

4.1 Prosess og fremdrift

Prosessen er som følger:

1. Utkast til planprogram:
Utarbeidet forslag til planprogram (dette dokumentet) vil bli lagt fram for formannskapet for politisk behandling med påfølgende utsendelser av planprogrammet på høring.
2. Kunngjøring av oppstart og høring av forslag til planprogram:
Forslag til planprogram blir sendt ut til aktuelle høringsinstanser og bli lagt ut til offentlig ettersyn, sammen med varsel om oppstart av planarbeidet. Det blir annonsert i lokalaviser i Inderøy kommune og på hjemmesiden til kommunen. Frist for innspill til planprogrammet (andre innspill behandles senere i prosessen) er minimum seks uker fra utsending. Det er mulig å komme med innspill både til planprogrammet og planarbeidet generelt. Alle innspill som kommer inn innen fristen blir tatt med i kommunen sin vurdering når endelig planprogram blir fastsatt.
3. Vedtak av planprogram:
Mottatte høringsuttalelser blir vurdert og eventuelt innarbeidet i revidert utkast til planprogram, som deretter blir lagt fram for formannskapet for endelig vedtak (fastsetting av planprogrammet).
4. Utarbeide forslag til kommunedelplan:
Administrasjonen utarbeider forslag til kommunedelplan. Sektorer og enheter som planarbeidet vil påvirke vil bli orientert om planarbeidet og det blir arrangert møter ved behov. Relevante statlige og fylkeskommunale instanser og andre interesser involveres i planarbeidet. Politiske utvalg (hovedutvalg natur og/eller formannskapet) orienteres underveis i planarbeidet etter behov.
5. Første gangs politiske behandling av kommunedelplan:
Utkast til kommunedelplan blir lagt fram for hovedutvalg natur og formannskapet som planutvalg for 1. gangs behandling.
6. Høring og offentlig ettersyn av forslag til kommunedelplan:
Forslag til kommunedelplan blir sendt på høring til aktuelle høringsinstanser og lagt ut til offentlig ettersyn. Det blir annonsert til lokalavisen og på hjemmesiden til kommunen. Frist for kommentarer/innspill er seks uker fra utsending. Alle innspill som kommer innen fristen blir tatt med i kommunen sin vurdering av endelig kommunedelplan.
7. Andre gangs politisk behandling av kommunedelplan:
Mottatte kommentarer/innspill fra høringsrunden blir vurdert, og eventuelt innarbeidet i forslag til endelig kommunedelplan. Planen blir lagt fram for hovedutvalg natur og deretter formannskapet (som planutvalg) for vedtak om å sende planen til kommunestyret for endelig vedtak.
8. Endelig vedtak av kommunedelplanen i kommunestyret:
Kommunedelplan for vann, avløp og vannmiljø blir lagt fram for kommunestyret for endelig vedtak.
9. Kunngjøring av vedtatt plan:
Kommunedelplan for vann, avløp og vannmiljø blir kunngjort i lokalavisen og plandokumentet blir lagt ut på kommunens hjemmeside, jf. Plan- og bygningsloven § 11-15.

Fremdriftsplan:

Aktivitet:

Utarbeidelse av planprogram	januar-februar 2024
1.gang politisk behandling	mars 2024
Kunngjøring av oppstart, off. ettersyn i 6 uker	mars- april 2024
Vurdering av innkomne innspill/merknader	mai 2024
2.gang pol. beh. Vedtak av planprogram	juni 2024
Utarbeidelse av kommunedelplan	januar-desember 2024
1.gang politisk behandling	januar-februar 2025
Off. ettersyn i 6 uker	februar-april 2025
Vurdering av innkomne innspill/merknader	april-mai 2025
2.gang pol. beh. Vedtak av kommunedelplan	juni 2025

4.2 Deltakere

Følgende personer er og/eller vil være involvert i arbeidet med kommunedelplan fra Inderøy kommune:

Prosjektgruppe:

- Enhetsleder veg, vann og avløp
- Prosjektleder utarbeidelse kommunedelplan vann, avløp og vannmiljø
- Driftsingeniør veg, vann og avløp
- Utestyrken veg, vann og avløp
- Enhetsleder plan, landbruk og miljø
- Miljørådgiver

Andre involveres etter behov.

Prosjektleders oppgave er å sørge for at arbeidet med kommunedelplanen blir gjennomført etter fastsatte mål, fremdrift og budsjett.

Prosjektgruppens hovedoppgave er å i fellesskap legge føringer for hvordan planene skal utføres, og hvordan sluttresultatet skal bli.

5 Medvirkning

Forankring av planarbeidet blant kommunens folkevalgte, innbyggere, næringsliv og offentlige instanser er en viktig del av planarbeidet. Det legges derfor opp til informasjon og mulighet til medvirkning og innspill på følgende vis:

- Forslag til planprogram (dette dokumentet) sendes ut på høring og legges ut til offentlig ettersyn. Høringsinstanser som vil få planprogrammet tilsendt:
 - Statsforvalteren i Trøndelag
 - Trøndelag fylkeskommune
 - NVE
 - Mattilsynet
 - Vannområde Inntrøndelag
 - Kommuneoverlegen
 - Brannvesenet Midt KF
 - Steinkjer kommune
 - Verdal kommune
 - Inderøy Utvikling SA

- Det blir gitt mulighet for innspill til både planprogrammet og planarbeidet generelt
- Forslag til kommunedelplan vil på samme måte bli gjenstand for høring og offentlig ettersyn med mulighet for innspill før endelig politisk vedtak

6 Tema I Planarbeidet

I arbeidet med kommunedelplanen tas det sikte på å utrede følgende:

For vannforsyning:

- Sette konkrete mål for vannforsyningen til kommunen
- Kartlegge og beskrive tilstanden til de kommunale vannforsyningsanleggene
- En kort beskrivelse av de private vannverkene i kommunen
- Gjøre en overordnet vurdering av brannvannsdekningen
- Gi en oversikt over eksisterende planer og rutiner i forhold til beredskap og internkontroll
- Påpeke avvik mellom dagens tilstand og målsettingene
- Kartlegge konkrete krav til vann som må oppfylles for å oppnå miljøsertifisering for produksjonsbedrifter
- Vurdere om det er aktuelt å overta private vannverk
- Interkommunalt samarbeid vurderes (generelt og spesielt for reservevannforsyning)

For avløpshåndtering (spillvann (kloakk) og overvann):

- Sette konkrete mål for overvannssektoeren til kommunen
- Kartlegge og beskrive tilstanden til det kommunale overvannssystemet
- Kartlegge og beskrive behovet for fornyelse av overvannssektoeren i samsvar med både areal- og samfunnsdelen av kommuneplanen
- Vurdere forhold knyttet til overvann og klimatilpasning
- Påpeke avvik mellom dagens tilstand og målsettingene.
- Håndtering av overvann for å unngå flom og skader ved oversvømmelse/inntrenging i kjellere m.m.
- Aktuelle lokale forskrifter og retningslinjer for håndtering av overvann.
- Sette konkrete mål for avløpssektoeren til kommunen
- Kartlegge og beskrive tilstanden til det kommunale avløpssystemet, inklusive status for renseanleggene og overløp
- Påpeke avvik mellom dagens tilstand og målsettingene
- Beskrive tiltak for sanering og opprydding i private avløpsanlegg. Definere avløpssoner/rensedistrikt. Vise hvilke områder som på sikt skal være basert på kommunale avløpsanlegg og hvor det skal være private avløpsanlegg. Det skal kartlegges hvor offentlig avløpsledning skal bygges ut og hvor det er hensiktsmessig å beholde private fellesanlegg
- Vurdere hvilke krav som skal stilles til private avløpsanlegg i kommunen (avløp i spredt bebyggelse). Beskrive tiltak for håndtering av spredt avløp. Vurdere om eksisterende minirensesanlegg som i dag eies og drives av kommunen skal overføres til oppsitterne til privat eie og drift
- Myndighetsutøvelse etter forurensingsregelverket innenfor avløpssektoeren. Organisering og delegering i kommunen
- Interkommunalt samarbeid vurderes

Felles for vann og avløp:

- Kartlegge og beskrive behovet for fornyelse av vann- og avløpssektoren i samsvar med både areal- og samfunnsdelen av kommuneplanen
- Alle nye tiltak og saneringstiltak skal sammenfattes i en handlingsplan og kostnadene for gebyrnivået skal beregnes
- Utrede og prioritere mellom ulike investeringstiltak
- Utrede og prioritere drifts- og utredningstiltak
- Gi en oversikt over eksisterende planer og rutiner i forhold til beredskap og internkontroll

For vannmiljø:

- Sette konkrete mål for vannmiljøet til kommunen
- Kartlegge og beskrive miljøtilstand for vannforekomstene i Inderøy kommune
- Påpeke avvik mellom dagens tilstand og målsettingene.
- Kartlegging av konkrete krav til vannmiljø som må oppfylles for å oppnå miljøsertifisering av produksjonsbedrifter
- Beskrive resipienter for avløpsvann, sikre hensyn til miljømål fastsatt i regional vannforvaltningsplan. Vurdering/beregning av resipientkapasitet

7 Alternativer som blir vurdert

For enkelte av forholdene som skal utbedres, vil det eksistere flere alternative løsninger.

Dersom det

eksisterer ulike alternative løsninger, vil det bli gjort en vurdering av de ulike alternativenes konsekvenser for kostnader, miljø og samfunn.

8 Rammer og føringer

Kommunens vannforsyning og avløpshåndtering skal innfri krav i overordnet regelverk, deriblant

drikkevannsforskriften, vannforskriften (vannmiljø) og forurensingsforskriften (avløp).

I tillegg må kommunedelplan ivareta føringer som legges av statlige instanser, deriblant Statsforvalteren, Fylkeskommunen i Trøndelag, NVE og Mattilsynet.

Av eksisterende kommunale planer finnes følgende:

- Eksisterende hovedplan vann og avløp (2013)
- Kommuneplanens arealdel (2023)
- Kommuneplanens samfunnsdel (2021)

9 Planområde

Planområdet er hele Inderøy kommune.

10 Planperiode

Kommunedelplan utarbeides for perioden 2025-2036. Handlingsprogrammet revideres minst hvert fjerde år. Langsiktige løsninger for vannforsyning og avløpshåndtering legges til grunn (utbyggingstakt, fremtidige behov mm).

11 Forholdet til konsekvensutredning

Det synes ikke å være behov for konsekvensutredning etter Plan- og bygningsloven i forbindelse med

kommunedelplan. Dette skyldes at planen i seg selv ikke utløser krav om konsekvensutredning etter Forskrift om konsekvensutredning §2, 3 og 4.